

מכתלי בית הדין

תשובות אקטואליות
בענייני חושן משפט

פר' בהר תשע"ח

משולחנו של הגאון
רבי מנחם מנדל
פומרנץ שליט"א
ריש מתיבתא 'עוז והדר'

שליח שטוען שקנה לעצמו

קניינים קטנים, עדיין יישאר רוח רב לסוחר שיקנה את הכמות הגדולה. הוא ניסה לשדל את חיים דוד לקנות עבורו בעקיפין את הסחורה או חלק ממנה, אך הלה הבהיר לו בידירות אך בתקיפות שגם עצם מסירת המידע על קיום המכירה הפומבית מהווה חריגה מהנהלים, השפעה על המכירה עצמה תהיה כבר חציית כל קו אדום והוא יסכן את משרתו. ניגש ראובן לשמעון, אברך צעיר שזה עתה החל לעשות דרכו בעולם הפרנסה והמסחר, סיפר לו על ההזדמנות והציע לו שותפות. לא היו לו דרישות מרובות, שכן למרות שהוא זה שהביא את הסיפור כולו לידיעתו של שמעון, הרי גם הוא לא השקיע מאמץ רב בהשגת המידע, אלא שבואר כל עולמים ברוב חסדו גלגל לידו את הקשר עם חיים דוד שאת פירותיו הוא מנסה כעת לאכול. בקשתו הייתה מאד צנועה: שמעון יסע וישתתף במכירה, ישתדל לרכוש כמה שיותר מחשבים במחיר כמה שיותר נמוך, חצי מכמות המחשבים שירכוש תישאר לו והחצי השני יהיה לראובן שכמובן ישלם לו עבורם.

שמעון מיהר לפנות לסוכן הנסיעות שלו, וכעבור כמה שעות עשה את דרכו במונית משרה התעופה למתחם המחסנים של רשויות המכס באותה מדינה כדי להשתתף במכירה הפומבית של מכולת המחשבים הניידים. הוא נרשם למכירה שהייתה אמורה להיפתח בעוד כשעה, ועם התקרב שעת המכירה התברר לו שמלבדו צפויים להתחרות בה, בעל חנות מחשבים מקומית שביקש לרכוש עשרה מחשבים לכל היותר, סבתא שביקשה לרכוש מחשב עבור נכדתה, וסטודנט מהאוניברסיטה המקומית שמחשבו האישי נשבר בדיוק יום קודם לכן.

הוא רץ לקפיטריה המקומית, שילם על שלוש כוסות קפה וחטיפי שוקולד, וכינס את כל הנאספים על ספסל בקצה אולם ההמתנה. לכולם היה זה מפגש ראשון עם אדם כזה, לבוש מעיל שחור ארוך ביום קיץ שפאותיו מסתלסלות לצדדי פניו. הם היו קשובים להצעה שהציג בפניהם, הצעה פשוטה מאד, תתנהל מכירה פומבית, כל אחד בתורו יעלה את המחיר ביורו אחד בלבד, והוא ירכוש את כל המכולה לפי מחיר של 5 יורו למחשב, ויחלק לכל אחד מהם את מה שתכנן לרכוש מתחילה – בחינם. למה לנו להתחרות, אם המרוויח היחיד מהתחרות הוא המכס? סיים.

אמרו ועשו. בסוף המכירה היו ברשותו של שמעון 1,000 מחשבים שאותם יוכל למכור בארץ ישראל במחיר נאה. אם ימכור אותם במחיר של קצת יותר מ-1,000 ש"ח ליחידה פלוס מע"מ, הסחורה פשוט "תיחטף". ואם נזכור את המחיר ששילם עליהם, הוא יישאר עם רווח של כמיליון ש"ח עד סוף החודש. שמעון נשם עמוק והורה לה' על המציאה שהתגלגלה לידו. אך אז הוא נזכר, יש כמובן את ראובן, שגם הוא אמור לקבל חצי

ה היכרות של ראובן עם חיים דוד הייתה ארוכת ימים, אבל רק לפני שנה נודע לו שבמסגרת עבודתו יכול חיים דוד לגלגל לפתחו הזדמנויות עסקיות לא רעות. ראובן התפרנס מקניית סחורות (סטוקים) במחיר מציאה ומכירתן לאחר מכן לסוחרים אחרים במחיר גבוה יותר שעדיין איפשר גם להם להרוויח יפה. והנה בעת שהותו עם חיים דוד וחברים נוספים ביום עיון שנערך לעילוי נשמת חבר משותף, נודע לו כי חיים דוד אחראי על מכירת סחורות שנתקעו זמן רב מדי במכס באחת ממדינות מרכז אירופה. מטבע הדברים, הריח ראובן שיש כאן אפשרות עסקית והתעניין אצל חיים דוד על עבודתו.

במדינות רבות נוהגים שלטונות המכס באותה מדינה למכור את הסחורה שאין לה דורשים מעבר לזמן מסוים. התברר שמעת לעת, בפרט כשמדובר בכמות גדולה של סחורה או בסחורה בעלת נפח רב, נהגו שלטונות המס באותה מדינה מרכז-אירופית לתזמן את המכירות בטווח זמן קצר מאד, שהגיע לעתים עד 20 שעות בלבד. זאת כדי למנוע עומס במרכזי האחסון שלהם. במצבים כאלה, מספר המשתתפים במכירה שהתנהלה לפי חוק ולשם ההגיינות במכרז פתוח (מכירה פומבית), היה נמוך מאד, מה שאיפשר למשתתפים להגיע ביניהם לסיכום מראש על המחיר, לפעמים מחיר אפסי, ועוד פתרונות יצירתיים. קרה גם שהיה מתמורד אחד בלבד על הסחורה, ובמקרה כזה הקונה קובע את המחיר, ופוטנציאל הרווח ברור לגמרי.

בפעם הקודמת, אותה זכר ראובן היטב, התקשר אליו חיים דוד בהול, הגיעה לפני כמה חודשים למחסני המכס שעליהם הוא אחראי מכולה שלמה ובה מצלמות מקצועיות יקרות, היום בצהריים פג זמן השמירה של המכולה ומחר היא תימכר לכל המרבה במחיר. לדעתו לא יבואו הרבה אנשים ביום זה מכמה סיבות שאותן החל למנות. לראובן היום הזה היה מאד לא נוח, בבוקר הייתה ברית של אחיו ובערב חתונה של שכנים, ולדחוף באמצע טיסה הלך ושוב למרכז אירופה, היה מוגזם בעיניו. אם היה יודע מראש שהעסקה תיסגר בסוף במעמד שלושה סוחרים ממולחים ותשקף מחיר קניה של 10 יורו למצלמה שנמכרת בכ-500 יורו, ושכל אחד מהמשתתפים קנה קרוב למאתיים מצלמות ב"מחיר" הזה, ודאי שהיה עוזב הכל ונוסע, אבל זו חכמה שלאחר מעשה. כעת הוא באמת לא יכול לנסוע, כמה דברים דחופים בענייני בריאות וחינוך הילדים הצריכו את שהותו הרצופה בשבוע הקרוב בארץ, אך כמו להכעיס בדיוק כמו אז התקשר חיים דוד בהול, שוב מכולה גדולה והפעם של מחשבים ניידים. המכירה מחר בבוקר מוקדם, ויש יותר מ-1,000 מחשבים במכולה. בכמות כזו, גם אם יבואו כמה סקרנים או

זה דומה למקרה שבו כתב בקצות החושן שלכולי עלמא הקניין חל עבור שניהם, ורואי שיהיה שמעון חייב להעביר לרשות ראובן חצי מכמות המחשבים שרכש.

האם נאמן שמעון לומר שהתכוון לקנות רק עבור עצמו

שונה המקרה שלפנינו בכך שכעת, לאחר הרכישה, טוען שמעון שמרוב התלהבותו ושקיעותו בפרטי הרכישה ובתמרון המחיר למחיר הנמוך שהצליח להשיג בתושייתו, שכח בשעת מעשה בפועל את חלקו של ראובן בעסק. הוא נדחק לירכתי מוחו ולא העסיק את מחשבתו עד ששב לחדרו במלון והחל להרהר בגודל הרווח שהרוויח. ראובן, כמובן, לא אמר לקבל גירסה זו של השתלשלות האירועים כתורה מסיני, והוא יעמוד בפני בית הדין ויפקפק בה מן היסוד. יערער ראובן ויאמר ששמעון צריך להיות 'לאו דין בר-נש' ושלא מעלמא הדין כדי לעמוד במעמד עסקי כזה ולשכוח מי הגה את כל העניין ומי זימן לידו את כל העסקה.

בשאלה האם נאמן שמעון לטעון טענה כזו, אחרי שגם הוא מודה לעובדות לפיהן נשלח על ידי ראובן לעשות את העסקה – את חלקו של ראובן בעסקה, עמד כבר השולחן ערוך (סימן קפג סעיף ד), ופסק שאם ראובן אמר לשמעון לקנות לו דבר מה ושמעון הלך ועשה מעשה קנין בצורה סתמית ולא פירש לשם מי קונה, קנה ראובן את החפץ משעת המשיכה, ואפילו אם חזר שמעון אחרי המשיכה ואמר שהתכוון לקנות לעצמו, אינו נאמן. שב השולחן ערוך ומדגיש שדין זה נכון גם כאשר שמעון הוא זה ששילם מכספו במעמד הקנייה וראובן היה אמור לשלם לו לאחר זמן, בכל מקרה ראובן זוכה במקום בשעת המשיכה ומתחייב לשלם את המחיר לשמעון ושמעון אינו נאמן לטעון שקנה לעצמו. אך כמה סעיפים מוקדם יותר (שם סעיף ב) כתב הרמ"א על פי דברי הר"ן (קידושין כב: מדפי הרי"ף) שאם אחד עשה שליח לקנות קרקע עבורו והשליח קנה באופן סתמי וטוען שקנה לעצמו, אזי הדין נחלק; אם שלח אותו לקנות קרקע באופן כללי, יכול השליח לומר שהתכוון לקנות קרקע זו לעצמו, אבל אם שלח אותו לקנות קרקע מסוימת, אינו יכול לטעון שקנה עבור עצמו והקרקע נקנית למשלח וכדברי השולחן ערוך. אמנם אם שלחו לקנות הפצים מטלטלים, הסתפק בנתיבות (סק"ג) אם נאמן השליח במיגו לומר שקנה אותם לעצמו.

חילוקים בין זה מדברי הראשונים

הדין האמור לגבי שליח לקנייה, נידון בגמרא (בבא מציעא י). גם לגבי האומר לחברו שיגביה עבורו מציאה, והשליח טוען שהגביה עבור עצמו. מחד גיסא מבואר במשנה שהשליח נאמן לטעון כך ומשמע שגם אם מתחילה הגביה במחשבה לתת לחברו יכול לשנות את דעתו כל עוד שלא מסר לו את המציאה, ומאידך אמר רבי יוחנן שהמגביה מציאה לחברו קנה חברו. וביארה הגמרא שרק כשאמר לו "תנה לי" יכול לשנות, כי לא מינה אותו שליח לזכות בחפץ אלא להגביה ולתת לו, ולכן כל זמן שלא נתן יכול לקחת את החפץ לעצמו, אך כשאמר "זכה לי" הרי ההנחה הפשוטה היא שזכיה של השליח בחפץ זה נעשית עבור המשלח ואינו נאמן לפרש את מעשיו בדיעבד שנעשו כדי לקנות לעצמו. כך נפסקה ההלכה בשולחן ערוך (סימן רסט סעיף ו).

ובדברי הראשונים נתפרשו חילוקים בין זה: במדרכי (בבא מציעא סימן רלב) עסק במקרה דומה מאד למקרה שלפנינו, ראובן אמר לשמעון לקנות סחורה בוול עבור שניהם ויחלקו יחדיו ברווח ושתק שמעון וקנאה ואחר כך אמר שקנאה לעצמו, אין בדבריו כלום ויחלקו, וראיה לדבר מדין המגביה מציאה לחברו שכשאמר "זכה לי" אין המגביה יכול לומר שזכה עבור עצמו. על כך הביא המדרכי את דברי הראב"ה שפקפק

מהמחשבים שרכשתי, כך שהרווח מצטמק לכדי חצי מהסכום. פרנסה משמים, סיכם שמעון לעצמו, והתכוון לעמוד בדבריו ולהעביר לידי ראובן מחצית מתכולת המכולה מיד כשזו תגיע לארץ ישראל.

אולם בדרכו לארץ ישראל, החלו הרהורים מכרסמים בלבו. הוא ידע היטב שאביו נאנק תחת חובות נישואי הילדים, וקול לחש לו: אל תהי צדיק הרבה. למה אתה רוצה "להיות בסדר" עם ראובן, ולא עם אבא שלך? האם חצי מיליון ש"ח סכום של מה בכך? – קול נגדי קרא מנגד: הכסף לא שלך, סיכמת עם ראובן שתיתן לו חצי מהסחורה. אם לאבא נגזרה פרנסה משמים, היא בוודאי תגיע אליו. ושוב מנגד: ראובן שלח אותי כי לא העלה על דעתו שהעסקה תיגמר במחיר כה נמוך, אם היה עולה על דעתו דבר כזה, היה מבקש לעצמו חלק גדול יותר מהעסקה. ובכלל – בשעת העסקה עצמה הרי שכחתי ממנו לחלוטין, במה בדיוק נקנה לו חלק מהמחשבים? בפועל אני זה שקניתי אותם לעצמי, וההחלטה בידי אם להיות נחמד ולתת לו חלק. הדיבורים הם דיבורים באוויר, ולכל היותר יהיה נימוסי לשלוח לביתו פרחים ומכתב תודה על המידע העסקי החשוב, שהוא עצמו לא היה יכול לנצל.

לאחר שזכה לחמישה קולות, ולבו נקפו לכאן ולכאן, החליט שמעון לגשת לראובן, לחלוק עמו את לבטיו, ולגשת עמו לבית ההוראה. ראובן אמר שברור לו ששמעון אינו יכול לקפח את חלקו בעסקה, אך אם יתברר אחרת מבחינה הלכתית, הוא יוותר על חלקו גם אם ברמה האישית הוא היה מצפה משמעון ליותר. נכנסו השניים ושטחו את סיפור המעשה.

עיקרי הנושא בהלכה

כשהתכוון בשעת הקנין לזכות עבור חברו

נקדים ונאמר שאם בשעת המכירה היה אומר שמעון בפיו או חושב בלבו שקונה גם עבור ראובן את חלקו, הנושא היה שונה לחלוטין. לפי ההלכה אדם יכול לא רק לקנות לעצמו ואז להקנות את הדבר לחברו, אלא יכול לעשות מעשה קנין שיחול עבור חברו וכאילו החבר קנה את הדבר. כך נפסק להלכה לגבי מציאת אברה (סימן רסט סעיף א) שהמגביה מציאה עבור חברו זכה בה חברו.

אולם נחלקו האחרונים באופן שבו זוכה החבר: הסמ"ע (סק"א) ביאר את דברי השולחן ערוך באופן שאמר המגביה את המציאה שעושה זאת כדי לזכות בה עבור השני. ומשמע מדבריו שאם לא אמר בפיו כלום, אלא הגביה את המציאה בשתיקה זכה בה הוא עצמו ולא החבר. אבל לדעת הש"ך (סק"א) אם הזוכה מודה שהתכוון בשעת ההגביה לזכות עבור חברו, אף על פי שלא אמר דבר בעת מעשה הקניין, החפץ נקנה עבור חברו.

בקצות החושן (סק"א) נטה להכריע כדברי הסמ"ע, כי להלכה קיימא לן שדברים שבלב אינם דברים. אך הוא מסייג את הדין וקובע שמכיוון שדברים שבלב ובלב כל אדם הם כן בעלי משמעות, אזי במקרה שבו ראובן אמר לשמעון להגביה עבורו מציאה ושמעון עשה זאת במחשבה להגביה עבור ראובן, גם הסמ"ע יורה שהדברים שבלבו ברורים ורואי עשה את מעשה הקנין על דעת לזכות בו עבור ראובן. ומנגד דעת הנתיבות המשפט (שם) שכל מה שאנו נוקטים שדברים שבלב אינם דברים הוא רק כאשר הדברים שבלב סותרים לדברים שבפה או לפעולותיו הגלויות של האדם, ולכן רק אם אמר בפירוש בשעת ההגביה שקונה עבור עצמו ואחר כך הודה שחשב והתכוון לקנות עבור חברו, בזה דברים שבלב אינם דברים וחברו לא קנה. אבל אם לא אמר דבר והתכוון לזכות עבור חברו וראי חל הקנין עבור חברו וכדעת הש"ך.

במקרה שלפנינו הדבר ברור עוד יותר מבהגבהת מציאה, שהרי סיכמו מראש ששמעון יקנה את הסחורה גם עבור ראובן, ולכן אם שמעון היה מודה שהתכוון בשעת הקנייה לקנות גם עבור ראובן היה

אם היו שניהם שותפים עסקיים

במקרה שלפנינו לא היה שום קשר עסקי מחייב בין ראובן לשמעון קודם לאותה נסיעה. אך נעיר שלאור מה שכתבנו במאמר הקודם, הרי שבמקרה שהיו ראובן ושמעון שותפים עסקיים ונשתתפו באופן שנפסק להלכה שחלה השותפות ביניהם וכל עסקה שיעשו נחלקת בין שניהם, אזי תהיה תלויה השאלה האם שמעון יכול כלל לבצע את העסקה עבור עצמו בלבד.

שכן לדעת המרדכי (כבא קמא סימן קעו, שהובאו דבריו ברמ"א סימן קעו סעיף ג) שהשיעבור ההדרי ביניהם מוחלט, גם אם יכריז שמעון לפני ביצוע העסקה שהוא עושה אותה עבור עצמו לא יועיל לו הרבר ויהיה המקח שייך לשניהם. ואילו לפי הרמב"ן (כבא בתרא ט). כיון ששורש השתעברות השותפים זה לזה אינו קניני אלא כד"ן פועלים זה של זה, ולכן נקט שיכולים לחזור בהם מהשתתפות והרווחים שמכאן ולהבא יהיו של כל אחד בפני עצמו, הרי שגם במקרה שלפנינו יוכל אחד השותפים להחליט שלגבי עסקה זו הוא פורש מהשותפות ומבצע אותה עבור עצמו בלבד. זאת כמובן אם הוא אכן החליט לחזור בו לפני העסקה.

וזה דבר המשפט:

• אם קנה השליח גם עבור המשלח אינו יכול לחזור בו אחרי הקנייה ולפני מסירת הדברים, וחייב לתת למשלח את חלקו.
• השליח רשאי לחזור בו משליחותו ולכן אם יטען שבשעת הקנייה התכוון לחזור בו ואמר שקונה עבור עצמו, אינו צריך לחלוק עם המשלח. ומכל מקום הרי הוא מכלל הרמאים.
• אבל אם קנה קנייה סתמית, לדעת השולחן ערוך אינו נאמן לטעון שקנה לעצמו, בין אם שילם מכספו ובין אם שילם מכספו של המשלח. וברעת הרמ"א מצאנו שני דרכים באחרונים: לדעת הסמ"ע כל שלא חזר בו מהשליחות אף שעשה את הקנייה בצורה סתמית ולא זכר או חשב בשעת מעשה שקונה חלק עבור המשלח, קנה עבורו ויחלוק. ולדעת הגת"כ כיון שמדובר במחיר מציאה והקנייה נעשתה מכספו של השליח, לא שייכים פה הטעמים הרגילים שנאמרו בד"ן זה, וקנייה סתמית של השליח קונה אך ורק עבורו ואין למשלח כל תביעה.

• במקרה דומה שקרה בין שותפים עסקיים יהיה הרבר תלוי במחלוקת הראשונים, האם יכול אחד מהשותפים לפרוש מהשותפות ולבצע פעולת קנין עבור עצמו.
• יש להעיר כי אע"פ שכאמור יכול השליח להתבצר בעמדתו ולטעון שהעסקה כולה שלו, מכל מקום במקרה שלפנינו, מאחר שהמירע אודות המכירה המיוחדת הוזה הגיע אליו מהמשלח, ומדובר במירע ששווה כסף, נראה שעכ"פ חייב השליח לשלם למשלח דמי תיווך, כיון שכרוך שביצוע העסקה התאפשר רק הודות למירע שקיבל מהמשלח.

בדימוי לדין המגביה מציאה, שכן במקרה של מציאה יכל גם הרוכב על החמור לדרת בעצמו ולזכות במציאה כמו שעשה זאת המגביה, ואולי היא הנותנת לו זכות כלשהי במציאה. אבל במקרה שצריך לקנות את החפץ ואין לו כאן כעת מזומנים או שמכל סיבה אחרת הוא תלוי בשליח שיקנה עבורו את החפץ, יתכן שרשאי השליח לומר שהחליט לקנות עבור עצמו, ואין לכפות עליו לתת למשלח, כי זה נהנה וזה לא חסר וכופים על מידת סדום. ורק אם אמר במפורש שזוכה עבור שניהם הרי זכה לשניהם, אך אם קנה בשתיקה יכול לטעון שקנה עבור עצמו ואינו צריך לחלוק עם המשלח.

חילוק נוסף מבואר ב'מרדכי' (שם אות תנא) שכשאמר ראובן לשמעון לקנות סחורה עבור שניהם והלך שמעון וקנה לעצמו, אזי רק אם נתן ראובן לשמעון מעות עבור חלקו ברכישה חייב ליתן לו את חלקו. אבל אם לא נתן לו מעות, רשאי שמעון לחזור בו אך עבר על 'א'פת צדק והין צדק' שהיה לו לקיים את דברו ולא להעמיד עצמו בחזקת רמאי. חילוק זה נפסק ברמ"א (סימן קפג סעיף ד) במקרה שראובן הוא זה שגילה לשמעון על דבר קיומה של סחורה זולה ובכל זאת אם שתק בשעת קבלת השליחות אינו חייב לעמוד בה, ואם קנאה שמעון במעות שלו זכה שמעון במה שקנה, ואפילו אם סיכם במפורש שיקנה עבורו יכול לחזור בו ואינו אלא רמאי.

ביאור שיטת הרמ"א

עמדו האחרונים לבאר מדוע פסיקת הרמ"א בזה אינה סותרת את פסק דינו להלן (סימן רסט סעיף ו) בשם הראב"ה שהדין האמור בשליח שנשלח לרכוש סחורה מסוימת וטען כי רכשה לעצמו צריך לחלוק עם המשלח כדין המגביה מציאה לחברו שקנה חברו, הוא רק כשהיה למשלח כסף כששלח את השליח לקנות, אך אם לא היו לו מעות, אין זה דומה למציאה והשליח רשאי לקנות לעצמו, ולכאורה חילוקים אלו סותרים: האם הרבר תלוי בשאלה של מי היו המעות או בשאלה האם התרצה השליח להיות שליח ולקנות עבור המשלח.

ושני ביאורים בדברי: א. הסמ"ע (סימן קפג ס"ק יג) ביאר שהשאלה הנידונה בסימן קפ"ג היא באופן שטענת השליח היא שחזר בו בפה מלא לפני הקנייה ולכן אין משמעות במקרה כזה לכך שהתרצה לעשות את השליחות שזה מועיל רק לקבוע את סתמיות פעולותיו כמי שנעשות בשליחות המשלח, אבל ודאי יכול לחזור בו מהשליחות ולפעול עבור עצמו. ב. הגת"כ (סק"ו) ביאר שהסיבה לכך שנוקטים שהשליח רמאי ואינו נאמן לומר ששינה מהשליחות מבוססת על הדין (סימן רלו) שעני המהפך בחררה ובא אחר ונטלה נקרא רשע, ודווקא לכן אין לו נאמנות לומר שהחליט לעשות מעשה רשע וליטול את החררה שהיפך בה חברו, ולכן לגבי מציאה שבה לא נאמר דין של 'עני המהפך בחררה' אלא כל אחד יכול ליטול את המציאה, הווקו לטעם אחר שחזקה שליה עושה שליחותו, טעם שאינו קיים במקום שבו לא נתן לו המשלח מעות, כי שמה החליט שאינו רוצה להלוות לו וכדומה. ולאור זאת מחלק הגת"כ בין מקום שבו מדובר על עסקת 'מציאה' שגם בה אין דין עני המהפך בחררה כי לא ימצא מחיר כזה במקום אחר, לבין מקום רגיל שבו אינו נאמן.

לאור זאת עולה במקרה שלפנינו: שלדעת הסמ"ע רשאי היה השליח לחזור בו משליחותו, אך כל שלא עשה זאת, פעולתו הסתמית קונה גם עבור המשלח כפי שסיכמו ביניהם, ולכן אף שהוא נאמן על סיפורו צריך לתת שמעון לראובן את חלקו בעסקה. ולדעת הגת"כ במקרה שלפנינו שמדובר במחיר מציאה אין זה מנהג רמאות, וכיון שלא נתן לו המשלח כסף אין כאן גם חזקה שליה עושה שליחותו, ולכן מאחר שנאמן שמעון לטעון שקנה בסתמא ולא התכוון לקנות עבור ראובן, לא קנה עבורו וכל המחשבים שייכים רק לו.